

BUURT GROEN

Er zijn steeds meer aanwijzingen dat groen in de woonomgeving positieve effecten heeft op de leefbaarheid en de gezondheid van bewoners, maar het is minder goed bekend hoe dit komt en welke aspecten daarbij een rol spelen. Door vergelijkend onderzoek in wijken met verschillende soorten groen probeerde de Groningse promovenda Yang Zhang Zhang hier meer inzicht in te krijgen. Zij ondervroeg 223 bewoners van de Groningse wijken Corpus den Hoorn-Noord en De Hoogte over hun psychische en lichamelijke gezondheid, en ontwikkelde een nieuwe schaal voor de gehechtheid van de bewoners aan het groen in hun buurt. Beide wijken kennen een vergelijkbare bevolking en eenzelfde hoeveelheid groen, maar met verschillende gebruikskwaliteit. Beide buurten hebben een groenoppervlak van rond de 25%. In De Hoogte is de helft ervan echter niet goed toegankelijk of beperkt bruikbaar, zoals groenstroken langs de spoorlijn. In Corpus den Hoorn-Noord geldt dat maar voor een kwart van het groen. Zhang vond geen verschil in lichamelijke en algemene gezondheid tussen beide wijken, maar wel in de psychische gezondheid. Bewoners van een wijk met veel toegankelijk en bruikbaar

De groenstroken langs deze weg zijn niet bruikbaar voor recreatie.

groen blijken meer gehecht aan het groen in hun buurt en voelen zich psychisch gezonder dan bewoners van een wijk waar het groen minder toegankelijk is. Door ervoor te zorgen dat het groen volop gebruikt kan worden, veranderen groene ruimtes in groene plekken waarmee de bewoners een band kunnen opbouwen en waarin ze zich prettiger kunnen voelen. • Bron: RUG

De helft van het groen in De Hoogte is niet bruikbaar voor recreatie

Afscheid Florence van Sambeek

Na bijna 25 jaar neemt Florence van Sambeek (Floor) afscheid van het KNAG-bureau. Zij was het aanspreekpunt voor *Geografie*-abonnees en KNAG-leden, en voor velen een vertrouwd gezicht op de KNAG Onderwijsdag. Het is onduidelijk of ze handelde in strijd met de Wet op de persoonsregistratie, maar van bijna alle docenten die zich aanmeldden voor de Onderwijsdag wist Floor voornaam, adres en school uit haar hoofd. Ook kon ze feilloos aangeven waar de postbezorging in Nederland problemen kende naar aanleiding van bezorgklachten van lezers van *Geografie*. Zelden trad Floor op de voorgrond, maar achter de schermen heeft ze een onmisbare bijdrage geleverd aan het tijdschrift. •

Ontbossing op het spoor

In maart ging een nieuw satellietmonitoring-systeem van start dat ontbossing binnen enkele uren waarneemt en automatisch waarschuwingen stuurt naar lokale autoriteiten. Wetenschappers van de Universiteit van Maryland hopen hiermee effectiever tegen illegale houtkap te kunnen optreden. Zulke systemen bestonden al wel, maar waren niet erg nauwkeurig, waardoor het lang duurde voordat ze detecteerden dat er bomen werden geveld. Zo helpt DETER (Real Time System for Detection of Deforestation) de Braziliaanse overheid al sinds 2004. DETER gebruikt echter data van de Moderate Resolution Imaging Spectroradiometer (MODIS) op NASA's Terra-satelliet met een resolutie van 250x250 meter. Geograaf Matthew Hansen van de University of Maryland publiceert met collega's kaarten van de jaarlijkse ontbossing op basis van NASA's Landsat-satelliet met een veel hogere resolutie:

Woningcorporaties

Gerard van Bortel promoveerde in maart aan de TUDelft op *Netwerken en breuklijnen*, een onderzoek naar de rol van woningcorporaties in de wijkaanpak. Van Bortel heeft bijna tien jaar besluitvormingsprocessen en beleidsnetwerken in de wijkaanpak bestudeerd en richtte zich daarbij in het bijzonder op twee kwetsbare wijken, Lozells in Birmingham en Vogelaarwijk De Hoogte in Groningen. Hij belicht de positieve bijdrage die woningcorporaties leveren aan de ondersteuning van kwetsbare wijken en nuanceert sterk het negatieve beeld dat de afgelopen jaren over corporaties is ontstaan door allerlei affaires en de conclusies van de parlementaire enquêtecommissie Woningcorporaties in 2014. Werken aan wijken is een zaak van lange adem. Door hun huizenbezit zijn woningcorporaties langdurig verbonden met wijken. Vanuit hun positie in het maatschappelijk middenveld kunnen zij de wijken in het vizier

De wijk Lozells in Birmingham was meermaals het toneel van rellen. Nederlandse woningcorporaties zijn langdurig verbonden met wijken en kunnen zulke escalaties voorkomen.

houden, juist als de aandacht van politici en media verslapt en marktpartijen er geen brood in zien om in die wijken te investeren.

Van Bortel toont aan dat corporaties een stabiliserende en verbindende rol kunnen vervullen in de wijkaanpak in tijden van crises en overheidsbezuinigingen. Zijn onderzoek maakt duidelijk hoe bepalend en zelfs versturend het nationale overheidsbeleid kan zijn door de plotselinge introductie en even abrupte en voortijdige beëindiging van wijkvernieuwingprogramma's, zoals die van ex-minister Vogelaar.

Extra aandacht besteedt Van Bortel aan de rol van bewoners in de wijkaanpak. Ondanks hun goede wil vinden woningcorporaties het vaak lastig bewoners op een zinvolle manier bij de aanpak van de wijk te betrekken. Het proefschrift beveelt corporaties aan om niet langer op te treden als dominante partij die het 'wel even zal regelen', maar met geduld en doorzettingsvermogen bij te dragen aan sterke verbindingen tussen bewoners, wijkorganisaties, corporaties, gemeente en andere betrokkenen. Van Bortel benadrukt tegelijkertijd de diversiteit van de sociale huisvesters in Engeland en Nederland. Dit betekent dat corporaties een belangrijke rol in kwetsbare wijken kunnen spelen, maar ook andere keuzes kunnen maken. Het is aan hen de uitdaging in wijken op te (blijven) pakken. Het Brusselse Molenbeek toont aan wat er kan gebeuren als kwetsbare wijken en hun bewoners aan hun lot worden overgelaten. • Bron: TUDelft

Screendump van www.globalforestwatch.org. Hier ingezoomd op de desastreuze ontbossing (roze vlakken) van Gran Chaco, Paraguay, om ruimte te maken voor de verbouw van soja.

30x30 meter. Op basis van dit systeem wordt ontbossing binnen enkele uren gespot en ook op de website globalforestwatch.org getoond. Waar bos wordt gekapt, verschijnen rode stippen op de wereldkaart.

Het systeem is nog niet waterdicht. Zo kan de

Landsat-satelliet niet door bewolking kijken en kan de kap van bomen in het tropisch regenwoud lang verborgen blijven. Verder blijft het natuurlijk de vraag of overheden direct zullen optreden zodra de bomenkap is opgemerkt. • Bron: Nature